ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМ МЕН БІЛІМДІ ҚОЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ
«МЫҢ БАЛА» ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫ БІЛІМ ПОРТАЛЫ

Қазақстан Республикасы
Ақпарат және
Қоғамдық даму министрлігі
Ақпарат комитеті
№ KZ07VPY00055581

ALĞIS XAT

Құрметті ***Амирбаева Сауле Сакеновна*** ***!***

Халықаралық ғылым мен білімді қолдау орталығының қолдауымен «МЫҢ БАЛА» интеллектуалды білім сайтының ұйымдастыруымен оқушылар арасында өткен Республикалық олимпиадаға «Математика» пәні бойынша өз шәкірттерін белсенді қатыстырып, білім саласының дамуына қосқан үлесіңіз үшін алғыс білдіреміз.

«Мың бала» Республикалық сайтының редакторы **Ж.Б.Мұсабек**

тіркеу № 012/015

Алматы - 2024 ж

Республикалық журнал

ЖАҢАШЫЛ ПЕДАГОГ МІНБЕРІ

Білім беретін ғылыми
педагогикалық әдістемелік
шығармашылық

24(05)2023 жыл

Амирбаева Сауле Сакеновна

Балқаш қаласының Ыбырай Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектеп Бастауыш сынып мұғалімі

Амирбаева Сауле Сакеновна
Бастауыш сынып мұғалімі
Балқаш қаласының Ыбырай Алтынсарин атындағы
№25 жалпы білім беретін мектеп

Бастауыш сыныпта жаңа әдіс – тәсілдерді пайдалану арқылы оқушының қабілетін арттыру

«Білімді ұрпақ – болашақ кепілі», — демекші, қазіргі білім беру мәселесі – мемлекетіміздің басты саясатының бірі. Оқыту жүйесін заман талабына сай үйлестіре алу үшін білімге, бүкіл оқу – әдістемелік жүйеге жаңа талаптар қойылуда. Сондықтан ұстаз іс – әрекетін жаңа талап тұрғысынан ұйымдастыру – бүгінгі күннің өзекті мәселесі болып отыр. Бастауыш сыныпта сабақты жаңа әдістер арқылы өткізу – оқушылардың білім сапасын арттырып, олардың шығармашылық және ойлау қабілеттерін дамытатыны анық. Ал жаңа әдістерді сабақта пайдалану ұстаздар үшін кәсіби шеберліктерінің өсуіне көмектеседі. Осы орайда ойыма мына сөз түсіп отыр. «Мектептің тірегі де, жүрегі де, білімнің тұтқасы да — мұғалім». Яғни, ата – анасы баласын үлен сеніммен ұстаздың қолына тапсырып отыр. «Тәуелсіз елдің тірегі – білімді ұрпақ, өркениет біткеннің өзегі – білім, ғылым, тәрбие»- дейтін болсақ, осының барлығының бастауы – бастауыш сыныптан басталады. Ал бастауыш буынның негізгі міндеті – баланың жеке басынның шығармашылық және ойлау қабілеттерін дамыту, өздігінен ойлана алатын, ізденгіш саналы да білімді ұрпақты тәрбиелеу. Әр баланың табиғатында шығармашылық қабілет болуы мүмкін. Менің міндетім сол оқушының бойындағы көрінбей тұрған қабілетін ашып көрсету. Осы міндеттерді орындауда маған керегі – тиімді жаңа әдіс – тәсілдерді сабақта орынды пайдалану. Сіздермен өз тәжірибемде қолданып жүрген жаңа әдіс –тәсілдермен бөлісемін.

"Фонарик" әдісі.

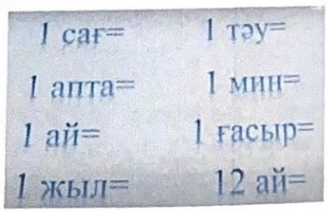

Бұл әдісті барлық пәнде қолдануға болады. Қазақ тілі, математика, жаратылыстану т.б. Әсіресе сабақты бекітуде, қайталауда өте ерекше әдіс.

Мақсаты: Оқушының тапқырлық қабілетін арттырады.

Ережесі: Сабаққа қажетті сөздерді, не сандарды, есептерді, суретті т.б. тапсырмаларды алдын ала А4 қағазына немесе фото қағазға дайындауға болады. Ол үшін тапсырманы компьютермен балаларға көрінетіндей етіп жазып, шығарып аласыз. Тапсырманың артына 1 таза А4 қағаз және тапсырма үстіне 2 А4 қағазды қабаттап қоясыз. Сол дайын тапсырманы арнайы ламинаттап немесе файлға саласыз да болады. Тапсырманы орындауда кез келген фонарик түрін қолдануға болады. Телефон фонаригін немесе арзан кішкентай фонарик. Балаларға бұл тапсырманы күн сәулесімен де көруге болатынын айтсаңыз, балалар қызыға орындайтын болады. Фонарикты тапсырма жазылған қағаздың артына жағасыз. Сонда тапсырма, не жасырылға сан, әріп көрінеді. Сол көрінген тапсырманы балалар өте қызығушылықпен жарыса орындайды.

«Стаканда жасырылған сан» әдісі.

Бұл әдісті математика не қазақ тілі т.б. мұғалімнің өз шеберлігіне байланысты барлық сабақтада қолданса болады. Мен өзім математика сабағында қолдандым.

Мақсаты: Балалар дыбысты есте сақтайды, сандарды тез табады, шапшаңдық қабілеттері артады. Қажетті құралдар: барабан, А4, одноразовые пластикалық стакан.

Ережесі: Алдына ала балалардың алдарында 1-10ға дейін немесе басқа сандар жазылған А4 қағазы және одноразовые пластикалық стакан болады. Мұғалім немесе бір оқушы қолына барабанды алып ұрып тұрады. Ал балалар барабан неше рет ұрылғанын мұқият тыңдап, сол естіген дыбыс санына сай санды стаканмен жауып көрсетеді. Ал егер қазақ тілі сабағында «үй жануары» деген тақырыпты өтсеңіз жануарлардың дыбыстарын алдын ала интернеттен тауып дайындап қоясыз. Балалардың

алдарына үй жануарларының суреттерін А4 қағазға шығарып бересіз. Балалар қай жануардың дыбысын естісе сол жануардың суреті үстінен стаканмен басып көрсетеді. Жаратылыстану пәнінде табиғат құбылыстары не құстар тақыыптарын өтсе, онда А4 қағазға жаңбыр, жел, не құстардың суреттерін алдарына дайындап береді.

«Шашылған шемішке» әдісі

Мақсаты: балаларды санды есте сақтауға, шапшаңдыққа, ептілікке, ұқыптылыққа үйретеді.
Қажетті құралдар: кубик, плакат, қарындаш не фломастер, күріш, шемішке, фасол,

Ережесі: Партадағы ақ плакаттың үстінде шемішке шашылады. Тәрбиеші кубикті лақтырып тұрады. Кубиктің қай саны түссе сол санды бала шашылған заттың ішінен тауып қарындашпен не фломастермен дөңглектеп белгілейді. Бұл әдісте күріш, не фасол пайдалануға да болады. Ол мұғалімнің өз шеберлігінде.

«Сиқырлы салфетка» әдісі

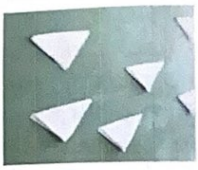

Мақсаты: балаларды зейінділікке, есте сақтауға, шапшаңдыққа, үйретеді.
Қажетті құралдар: түрлі -түсті фломастерлер, ақ рулон салфетка, скотч, су сепкіш құралы.

Ережесі: Сіз алдын ала бірнеше салфетканы үшбұрышты қылып, соған пламастермен әріпті, сөзді, не санды жазып дайындап қоясыз. Содан кейін сол салфетканы үшбұрыштап ортасынан бір бүктейсіз. Үшбұрышты болып бүктелген салфетканы тақтаға іліп қоясыз. Баланың қолына су шашқыш құралын бересіз. Бала суды салфеткаға шашады көрінген әріп не сөзді балалар айтады. Әріп шықса сол әріппен сөз ойлап айтады. Ал егер сөз шықса сол сөзбен сөйлем құрап айтады.

«Қолшатыр» немесе «тамшылар» әдісі.

Мақсаты: балалар өз ойларын, пікірлерін жазады.
Қажетті құралдар: қолшатыр, лента не тамшы кескінді карточка.
Ережесі: Қолшатырдың шетіндегі темірлеріне арнайы тамшыларды іліп, не лентаны іліп соған тапсырмаларды жазып қоясыз. Бұл әдіс түрін сабақтың кез – келген кезеңінде қолдана аласыз. Сабақты бекітуде не кері байланыс жүргізуде де қолдануға болады. Кері байланыста сабақтан алған әсерлерін не өз ойларын, пікірлерін жазады немесе сұрақтарды тамшы карточкасына жазып қоюға болады

«Ара» әдісі.

Бұл әдіс балалардың қызығушылығын арттыратын керемет әдіс десемде болады. Араның суретін шығарып алғаннан кейін ламинаторға өтізіп артынан дөңгелектетіп пластиканы жапсырып жіпті тартып өткізесіз.
Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа, ептілікке, ұқыптылыққа үйретеді.
Қажетті құралдар: ламинаттан өтілген ара суреті, жіп, пластик, желім

Ойынның шарты: Екі бала жіптің екі жақтан ұстайды. Сұрақтар қойылады. Дұрыс жауып берген оқушы жіпті тартады жауап бермеген оқушыны ара шағып алады. Ойын осылай жалғасады. Ережесі: Екі жіпті екі жағынан оқушы ұстайды, сұрақтар қойылады, дұрыс жауап берген бала жіпті тартады, Жауап бере алмаған баланы ара шағып алады. Жалпы қорыта айтқанда, сабақта жаңа әдістерді қолдануды мұғалімнің шығармашылығы

көрінеді. Ол мұғалім ізденеді, өнер, қиял, тапқырлық қабілеттері шыңдалады. Сабақты тек сөзбен түсіндірмей түрлі жаңа әдіс – тәсілдерді тиімді пайдаланса баланың сабаққа деген қызығушылығы артады. Сол кезде берген білім сапалы болмақ. Әдіс - тәсілдерді сабақта тиімді қолданысқа енгізсеңіз, баланың танымдық белсенділігін арттыруға, өз бетінше білім алуға, шығармашылығын қалыптастыруға ықпал етеді. Яғни, оқушы өз ой-пікірін ашық еркін айтады, бір-бірін тыңдауға үйренеді сыныпта ынтымақтастық атмосферасы қалыптасады. Сондықтан барлық басқа пәндерде осындай жаңа тиімді әдістерді қолданып оқытсақ, балалар жанжақты дамыған, болашағы айқын, бағдары анық, бәсекеге қабілетті рухани бай тұлға қалыптастыра алатынымызға сеніміміз мол

"Алтын білім кілті" әдістемелік ғылыми зерттеу орталығы

Заманауи білімге жаңаша көзқарас - тәжірибе мен даму болашағы

28(03)2023 жыл

Амирбаева Сауле Сакеновна

Балқаш қаласының Ыбырай Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектеп
Бастауыш сынып мұғалімі

Амирбаева Сауле Сакеновна
Бастауыш сынып мұғалімі
Балқаш қаласының Ыбырай Алтынсарин атындағы
№25 жалпы білім беретін мектеп

Баланы кітап оқуға қалай қызықтырамыз?

«Артық білім кітапта, ерінбе оқып көруге» - бұл сөзі менің жүрегіме жақын сөз. Себебі, ерінбей білім алуға бірінші өзімді, екіншіден баланы кітап оқуға қызықтырамын. Иә, адамның барлығы да оқу, білімді кітаптан үйренеді. **Баланың бойында оқуға деген қызығушылықты қалай оятуға болады?** Бұл сұрақ ата-аналарды да, ұстаздар қауымын да қатты толғандыратыны анық.. Кітапқа деген махаббаттың пайдасы мол екені дәлелді қажет етпейді. Бұл жасөспірімдердің интеллектуалды дамуы мен оқудағы үлгерімнің негізі болып есептеледі.

Оқуды қашан және қалай үйрету керек? сұрағына жауап беріп көрейік. Яғни, ол ең алдымен баланың жеке ерекшеліктеріне байланысты. Егер сіз өз қабілеттеріңізге сенімді болмасаңыз, балаңызды мектепке даярлайтын орталыққа немесе дайындық курстарына беріңіз. Басты міндетіңіз – баланы осы үдерісте барынша қызықтыруға тырысу.

Кітап - өшпес, өлмес қазына, ұлы мұра. Кітапта - тұнған білім, ал білім біздің өмір. Білімді болу үшін, бізге кітап көмектеседі. Қазір қанша ақпараттық, мультимедиалық кеңістіктен қаншама ақпарат алып жатырмыз. Бірақта ол ақпарат кітаптан алатын білімге жетпейді.

Әдеби кітапты оқу - адамды сезімге, ерекше көңіл-күйге, эстетикалық сұлулыққа, танымдыққа тәрбилейді. Сондықтан, кітап оқу – үлкен мәдениет пен интеллектуалдық жетістіктің іргетасы.

Алайда кітаптың құнды құдіретін біле тұра көпшілігіміз оқымаймыз. Соны біле тұра баламызға да оқып бермейміз. Баламызға кітапты оқуға талап та қоймаймыз. Бұл дұрыс емес. Бала жаңа өсіп келе жатқан жас буын, айналасындағы көрген істерді жасауға құмар болып келеді. Балалар бізге қарап өседі. Бойына біздің барлық жақсы-жаман қасиеттерімізді сіңіріп алады.

Балаға кітап оқуды қалай үйретеміз? Қандай тәсілдері бар?

-Кітапты алдымен өзіңіз оқу керексіз. Сосын қызық жеріне келгенде баланың өзіне оқуға беру керек. Баланың әңгімесін таң қалып тыңдау керек. Сосын бір кітапты оқып болған соң, баладан сұраңыз, қанда кейіпкерлер болды?, саған қай кейіпкер ұнады? т.б. Отбасы мүшелері, ата-ана, ата-әже үнемі кітап оқыса, баланың да оқуға деген қызығушылығы артатыны анық. Кітапты оқып беріп те баланы қызықтыруға болады. Мәселен, ертегі оқып беру арқылы бұл ертегінің аяғын білгің келсе «өзің оқып көр» деп кітапты ұсыныңыз. Кейін ол сізден үйретуіңізді сұрайды. Осылайша бала кітап оқуға дағдыланады.

Баланы кітап оқуға отбасымен бірге, мектеп кітапханашының да рөлі зор болады. *«Ғажайып ертегілер елінде», «Жаңаң кітап – жан азығы», «Кім жылдам оқиды?»* деген сияқты жиі кітап көрмесін ұйымдастыру қажет. Кітап оқуға қызығушылықтарын ояту мақсатында – кітапханаға түскен жаңа балалар әдебиеттерімен таныстырған дұрыс. Көрме ұйымдастыруда балалардың ерекшелктерін ескеріп отыруы қажет. *«Балдырған», «Ақжелкен», «Ұлан», «Айгөлек», «Мөлдір бұлақ»* т.б. балалар журналдарын оқуға ұсынып отырғаны жөн. Бұдан бөлек кітап оқуға қызығушылықтарын ояту мақсатында түрлі акциялар ұйымдастырылып жүр. Мысалы ақындардың өлеңдерін мәнерлеп оқу, батырлар жырларынан үзінді оқу т.б. Бірақ сол сайысқа қызығып қатысатын балалар саны аз.

Иә, болашақ ұрпақ кітап оқудан кеш қалмаулары қажет. Әрине қазір балаладың қызығушылығын аударып кететін теледидар, ұялы телефон, компьютер т.б.ақпараттық құралдар жетерлік. Осы ақпарат жүйесімен қоса кітап оқуға да жастайнан баурасақ дұрыс болады. Сондықтан да көбірек кітап оқуда балалардың сөздік қоры молаяды, алғырлық қабілеті, жылдам ойлау дағдысы, сезіну қаблеттері қалыптасады.

Бірақ та нақты бала мына уақытта кітап оқуға дайын болады деп те айта алмаймыз. Әр баланың зейін, қабілеті әртүрлі. Дегенмен ең алдымен, бала кітап оқуы үшін біз өзіміз кітап оқуымыз қажет. Мысалы өзіміз күні бойы қарбалас жұмыстармен жүріп баланы "кітап оқы" деп айтамыз. Олай болмайды, баланы алдымен кітапқа қызықтыру керек. Мысалы, "Алдар көсе"

Яғни, алғашқы кезде кітаптардың да суреті көбін, түрлі-түстісін таңдауға тырысқан жөн. Мысалы, ертегілер әдеби тілде жазылады, ал оны балаға түсінікті тілде жеткізу керек. Бала қызыққан кезде өзі-ақ сұрайтын болады. Сосын балаға қысқа мәтіндегі кітаптарды беру керек.

Ата – аналарға кеңес:

1.Баланың 2-3 жасынан бастап ертегі айтып беріңіз. Кейін ол ертегінің қызықты кейіпкер суретін бірге салыңыз. Қазір кітаптар өте көп, десе де баланың алғашқы кітабы – қысқа ертегілер болғаны дұрыс. Суреттері әртүрлі түстен болғаны жақсы. Жануарлар, адамдардың бейнесін көрсетіп отырып айтсаң, бала тез ұғады. Кейіпкерлерін кезектесіп оқу арқылы да қызықтыруға болады.

2. Үйде кітап сөресін дайындаңыз. Көп көлемде түрлі кітаптарды жинаңыз. Сөресіз үй сәулесіз нұр сияқты. Кез келген үйге кіріп, кітап сөресінің бар не жоғына, жасақталу жайына қарап қандай отбасы екенін тануға болады. Сондықтан кітап жинаңыз. Оның үстіне, үйдегі кітапхана боланы баланың интеллектуалды дамуына мүмкіндік береді. Қымбат жиһаз бен жайлы үй баланы білімді ете алмайды

3.Балаңызға кітап оқудың үлкен жетістік екенін үнемі айытп отырыңыз. «Кітап оқысаң, білімді боласың, өнерлі боласың, айналаңа сыйлы боласың» деп айтсаңыз, балаңызда ітап оқуға деген құлшынысы жоғарлайды. Кітаптан артық дос жоғын түсіндіріңіз.

4. Жалпы түрлі-түсті суреті бар ертегі кітапты оқығыңыз. Арасында балаңыздан суретте не бейнеленгенін өзіңіз де жиі сұрап тұрыңыз. «О, өте дұрыс айттың, жарайсың, менің балам өте ақылды ғой» деп мақтап, эмоцияңызды жиі білдіріп отырыңыз.

Қазіргі ғаламтор желісінен жастар қызығып оқитын кітаптар тізімін құрып, сол кітаптарды баспадан шығарып мектеп кітапханаларында толықтырылса екен деген ұсынысым бар. Менің айтарым, кітаптың өмірден алатын орны ерекше,тәрбиелік мәні орасан зор! Сондықтан жастарды кітапты көбірек оқуға шақырамын.

Сөзімді түйіндей келе, өзіңіз әдеби кітап сатып алыңыз, оқыңыз, оны балаңызға үйретіңіз. Қарапайым ғана формула. Күнделікті жаңалықтың өзін интернеттен қарамай, газеттен оқып беріңіз. Үйге түрлі-түсті, жақсы танымдық энциклопедиялар сатып алып қойыңыз. Себебі, бұл дүниеде болып жатқан жағдайдың бәрі кітапта бар. Кітап - білімнің қайнар көзі, ал білім өміріңнің мәні деп тұжырымдағым келіп тұр.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ
«АЛТЫН БІЛІМ КІЛТІ» ӘДІСТЕМЕЛІК ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

СЕРТИФИКАТ

Амирбаева Сауле Сакеновна

Осы сертификат 2023 жылдың 03 тамыз «Бастауыш сыныпта оқушылардың танымдық белсенділігін арттыру» атты авторлық бағдарламасы баспадан шығарғанын растайды.

"Алтын білім кілті" ғылыми әдістемелік зерттеу орталығының директоры

Ұйымдастыру комитеті
Altyn bilim kilty

Альжанова Алтынай Абдиганиевна

Тіркеу № 08004070

Қазақстан Республикасы Ақпарат және
Қоғамдық даму министрлігі

Altyn bilim kilty оқу орталығы
Мемлекеттік тіркеу № KZ80VPY00051745

Алғыс хат

Амирбаева Сауле Сакеновна

Біз сіздің білім беру және оқыту саласындағы абыройлы да игілікті еңбегіңізді, жоғары кәсіби шеберлігіңізді жоғары бағалаймыз. Біздің журналымыздың оқырмандар арасында кеңінен таралуына зор үлес қосқаныңыз үшін алғыс білдіреміз. Сізге мықты денсаулық, мұқалмас қайрат, шығармашылық сарқылмас толағай табыс пен жасампаздық тілейміз!

А.А. Альжанова
Бас редактор:

Тіркеу № **052024**

Алматы қаласы **2023 жыл**

Қазақстан Республикасы Ақпарат және
Қоғамдық даму министрлігі

Мемлекеттік тіркеу
№ **KZ64VPY00040878**

ALGYS KHAT

Құрметті

Амирбаева Сауле Сакеновна

Біз сіздің білім беру саласында бала тәрбиесі мен жарқын болашағына зор ықпал етіп, сапалы білім мен саналы тәрбие берудегі ерен еңбегіңізді жоғары бағалаймыз. "Жаңашыл педагог мінбері" Республикалық ғылыми-педагогикалық, әдістемелік журналына өз әдістеріңізбен бөлісіп, кәсіби шеберлігіңізді таныта білгеніңіз үшін алғыс білдіреміз!

Бас редактор: Алтынай Абдиганиевна

Тіркеу № 052026

Алматы қаласы, 2023 жыл

Қазақстан Республикасы Ақпарат және Қоғамдық даму министрлігі

Altyn bilim kilty оқу орталығы
Мемлекеттік тіркеу № KZ80VPY00051745

Сертификат

Амирбаева Сауле Сакеновна

Халықаралық білім беретін ғылыми- педагогикалық әдістемелік шығармашылық бағыттағы "ALTYN BILIM KILTY" журналында білім дамыту саласындағы өз тәжірибесімен бөлісіп әдістемелік материалын жариялағанын растайды

А.А. Альжанова
Бас редактор:

Тіркеу № 052023

Алматы қаласы **2023 жыл**

Altyn bilim kilty оқу орталығы Мемлекеттік тіркеу № KZ80VPY00051745
Қазақстан Республикасы Ақпарат және Қоғамдық даму министрлігі

ДИПЛОМ

I дәреже

Амирбаева Сауле Сакеновна

"Алтын білім кілті" әдістемелік ғылыми-зерттеу орталығының ұйымдастыруымен сызу пәні бойынша мұғалімдер арасында өткізілген олимпиадаға қатысып, өзінің ұшқырлығы, алғырлығымен жүлделі орынға ие болғаны үшін марапатталады

YOUR SEAL

"Алтын білім кілті" әдістемелік ғылыми- зерттеу орталығының басшысы: А. А. Альжанова

Тіркеу № **01008**

Берілген күні: 2022 жыл

Қазақстан Республикасы Ақпарат және
Қоғамдық даму министрлігі

Мемлекеттік тіркеу
№ KZ64VPY00040878

СЕРТИФИКАТ

Амирбаева Сауле Сакеновна

"Жаңашыл педагог мінбері" Республикалық ғылыми-педагогикалық, әдістемелік журналында өз тәжірибесімен бөлісіп әдістемелік материалын жариялағанын растайды

Бас редактор: Алтынай Абдиганиевна

Тіркеу № 052026

Алматы қаласы, 2023 жыл

Қазақстан Республикасы Ақпараттық және Қоғамдық Даму Министрлігі
Мемлекеттік тіркеу № KZ64VPY00040878

ДИПЛОМ

I ДӘРЕЖЕЛІ

Амирбаева Сауле Сакеновна

"Алтын білім кілті" әдістемелік ғылыми-зерттеу орталығының ұйымдастыруымен педагогтердің біліктілігін арттыру мақсатында бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған «Алтын тұғыр» республикалық олимпиадасында жоғары нәтиже көрсетіп жеңімпаз атанғаны үшін марапатталады.

Берілген күні: ***29.03.2022 жыл***

Тіркеу № ***010088***

Алманова Алтынай Абдиганиевна.
"Altyn bilim kilty" ғылыми әдістемелік зерттеу орталығының директоры

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ

АВТОРЛЫҚ БАҒДАРЛАМА

Амирбаева Сауле Сакеновна

Қарағанды облысы білім басқармасының Балқаш қаласы білім бөлімінің "Ыбырай Алтынсарин атындағы № 25 жалпы білім беретін мектебі" коммуналдық мемлекеттік мекемесі

Алматы 2023